

Janusz Ostoja-Zagórski, Anthony Harding

Damby. District Cleveland

Informator Archeologiczny : badania 18, 202

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kontynuowano prace nad odsłanianiem położonego w południowo-wschodnim sektorze Obozu Dioklecjana, epichlerza legionowego (horreum legionis), odkrywając łącznie z poprzednimi kampaniami 3/4 jego powierzchni. Odsłonięto 5 spośród 7 filarów rozdzielających budowlę na dwie trapezoidalne nawy oraz bramę szerokości 2,25 m, prowadzącą na dziedziniec. Najważniejszym elementem budowli są bazyliki wzniesione; stan ich zachowania i ślady użytkowania umożliwiają precyzyjną rekonstrukcję sposobu ich funkcjonowania.

Znaleziona w czasie badań elementy architektoniczne (m.in. kolumny) pozwalają na odtworzenie wyglądu budowli i jej pierwotnej wysokości, natomiast znaleziska drobne (m.in. moneta cesarza Herakliusza oraz bizantyjskie lampki oliwne) wskazują datę ostatecznego opuszczenia budowli na pierwszą połowę VII w n.e.

W czasie kampanii prowadzono również prace nad uzupełnieniem dokumentacji świątyni Allat, przygotowywanej do druku.

W I E L K A B R Y T A N I A

DAMBY
District Cleveland

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
Department of Archaeology University
of Durham

Badania prowadził: doc.dr hab. Janusz Ostoja-Zagórski i dr Anthony Harding. Finansowała strona brytyjska (Uniwersytet w Durham). Drugi sezon badań. Osadnictwo z epoki brązu.

W ramach współpracy Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN z Uniwersytetem w Durham (Departament Archeologii) kontynuowano badania nad przemianami form eksploatacji środowiska przyrodniczego w epoce brązu. W pierwszym etapie tych badań (rok 1982) prace terenowe prowadzono na terenie południowej Anglii (Kent i East Sussex).

W roku bieżącym natomiast badaniami objęto tereny północno-wschodniej Anglii. Praca weryfikacyjna i sondażowa realizowana natomiast na terenie Parku Narodowego - North Yorks Moors - okolicach miejscowości D a m b y. Poprzedzając badania terenowe studia archiwalne prowadzone w muzeach regionalnych pozwoliły na ustalenie liczby obiektów archeologicznych w tej części interesującego nas makroregionu osadniczego. Ustalono mianowicie, iż na zboczach wzgórz otaczających miejscowość Damby znajdować się winno około 1500 różnego rodzaju obiektów archeologicznych, a więc zarówno kurhanów, wałów kamiennych i ziemnych pozostałości systemów pól z epoki brązu itp. W związku z tym podjęto w tym rejonie szczegółowe badania inwentaryzacyjno-sondażowe mające na celu zarówno weryfikację zebranych danych archiwalnych jak również uzyskanie materiałów do datowań C-14. W trakcie tych badań zweryfikowano, zlokalizowano i odkryto w sumie 682-dwa obiekty w tym: 601 kurhanów z epoki brązu, 12 fragmentów domostw datowanych wstępnie na podstawie zebranych materiałów również na epokę brązu, 69 fragmentów wałów i nasypów ziemnych wyznaczających zasięgi osad jak pól uprawnych (tzw. Field System). Wykonano również szczegółowy plan hipsometryczny terenów objętych badaniami (pow. 3 km²), na który naniesiono następnie wszystkie odkryte i zweryfikowane obiekty archeologiczne. Badania sondażowe z uwagi na brak środków finansowych ograniczono jedynie do pobrania materiałów do datowań C-14.

Równoległe z pracami archeologicznymi realizowano również zakrojone na szeroką skalę badania nad rekonstrukcją środowiska przyrodniczego, w których brali również udział palynologowie z Departamentu Geografii Uniwersytetu w Durham. W trakcie tych prac ustalono i zweryfikowano lokalizacje dotychczas wykonanych profili palynologicznych (28) i pobrano materiały do dwóch kolejnych, które zlokalizowane zostały w rejonie prowadzonych w br. -szczegółowych badań weryfikacyjno-sondażowych.

Badania będą kontynuowane w 1985 r.

W Ł O C H Y

MURANO-WENECCJA
San Donato
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Uniwersytet Wenecki

Badania, pod ogólnym kierownictwem prof.dr. Witolda Hensla i prof. dr. G.Traversariego, prowadziła dr Jadwiga Rauhutowa oraz mgr Tadeusz Baranowski i mgr Maria Rulewicz, a ze strony włoskiej pracownicy, absolwenci i studenci Uniwersytetu Weneckiego. Badania finansowała strona włoska. Drugi sezon prac wykopaliskowych na terenie jednego z wczesnośredniowiecznych ośrodków miejskich Wenecji.

Kontynuowano polsko-włoskie prace archeologiczne nad początkami Wenecji. Na wyspie Murano, przed bazyliką S. Maria i S.Donato rozszerzono (w kierunku południowym) wykop badawczy z roku 1983. Uchwycono południowy zasięg budowli (zapewne bazyliki), odsłoniętej uprzednio fragmentarycznie. Natrafiono na fundamentową partię muru kamiennego i co najmniej pięć poziomów posadzek wapiennych we wnętrzu obiektu oraz dalsze trzy bazy kolumn kamienno-ceglanych, ze śladami kilku faz przebudowy. Jedną z baz zwieńczona była wtórnie użytą marmurową płytą (X-XI w.), pięknie zdobioną ornamentem plecionki. Uchwycono ważne powiązania stratygraficzne elementów architektury kamiennej i posadzek.

Zbadano kilkanaście grobów z różnych okresów użytkowania przykościelnego cmentarza. Groby wyposażone były jedynie w różańce i medaliki. W jednym przypadku odkryto ceglane przykrycie grobu, w którym pochowano kilku zmarłych. Uzyskano nowe dane dotyczące formowania się wczesnośredniowiecznego ośrodka miejskiego na Murano, między innymi związane z rozwojem produkcji szkła na tej wyspie.

Zabytki pozostają w Wenecji, a badania mają być kontynuowane.